

UJ KELET

FÜGGETLEN NAPI LAP

Alapító főszerkesztő: Dr. Marton Ernő ז"ל מרטון ד"ר א. המיסד העורך הראשון: ד"ר א. מרטון ז"ל

6 OLDAL (értéktöbblet adóval) 3.5 SEKEL TEL-AVIV, 1981 AUGUSZTUS 20., csütörtök 10,066 sz.

LIBIAI PROVOKÁCIÓ UTAN

Amerikai harcirepülők lelőttek két libiai vadászgépet

Amerika éleshangú figyelmeztetést intézett Líbiához — Lehetséges, hogy kéri a Biztonsági Tanács összehívását

Tegnap reggel hét óra húsz perckor, a Földközi-tenger déli részének légterében légi harc zajlott le amerikai és libiai harcirepülők között, miután a libiaiak megtámadták az amerikaiakat. Az amerikaiak lelőttek két Szuchoj-22 típusú libiai vadászgépet.

A libiaiak két F-14 típusú amerikai gépet támadtak meg, amely a Nimitz-anyahajóról szállt fel gyakorlatra. Az amerikaiak az összes érintett tényezőket értesítették a gépek felszállásáról.

Az Egyesült Államok figyelmeztette Líbiát, hogy a jövőben katonai erővel válaszol minden támadásra az amerikai hadsereg ellen.

A figyelmeztetés abban a tiltakozó jegyzékben szerepel, melyet az amerikai kormány az incidens után, a belga nagykövetség útján juttatott el a libiai kormányhoz. Minthogy nincs diplomáciai kapcsolat az Egyesült Államok és Líbia között, Belgium képviseli az amerikai érdekeket Líbiában.

Az amerikai jegyzék hangsúlyozta, hogy a libiai harcirepülők minden ok nélkül támadták meg az amerikaiakat, nemzetközi légi törvények és az Egyesült Államok súlyos aggodalommal veszi tudomásul a libiai támadást.

Caspar Weinberger amerikai hadügyminiszter tegnap sajtófőadón ismertette részleteket a légi harcokról, és közölte, hogy a Los Angelesben tartózkodó Reagan elnököt folyamatosan informálták az ügyről.

A Pentagon egy magasrangú hivatalnokja elmondta, hogy az egyik támadó libiai gép kilőtt egy rakétát az amerikai gépekre, a másik pedig tüzelni akart, amikor az amerikaiak Sidewinder rakétákkal lelőtték mindkét gépet. Az egyik pilótát látták kiugrani a gépből, a másik sorsa ismeretlen.

Az amerikai külügyminisztériumból eredő információ szerint lehetséges, hogy a kormányzat kérni fogja a Biztonsági Tanács sürgős összehívását a libiai támadás megbélyegzésére.

"Gumádi" kiadatása

Róma. (—) Zacharia Banaí rendőrezredes, aki Ráchámim Ahároni (Gumádi) kiadatásával kapcsolatban az izraeli rendőrséget képviseli az olasz fővárosban, azt mondta, hogy a procedura csak most indult meg, de az érintett felek mindent elkövetnek az ügy gyors lebonyolítása érdekében.

Az olasz rendőrség két síkon foglalkozik Aháronival: a kiadatás és Ahároni szökési kísérlete letartóztatásakor.

Csak a kiadatási kérelem letartóztatása után döntenek arról az olasz hatóságok, hogy eljárás indítsanak-e Ahároni ellen a szökési kísérlet miatt.

Az incidensről értesítették a Biztonsági Tanács tagjait. Hasonló értesítést továbbított Amerika moszkvai nagykövetsége a szovjet kormánynak is.

Líbia tegnap délután jelentette a légi harcot a szokásos közelkeleti-arab stílusban. A libiai rádió szerint nyolc amerikai harcirepülő támadta meg a libiai gépeket, a jelentés azonban nem említi a két libiai gép lelövését. Líbia „a libiai nép elleni agresszióval” vádolja az amerikaiakat, akik „behatoltak Líbia felségvízeibe és légterébe”.

Irán és a PFSz megbélyegezte a libiai gépek lelövését.

Az iráni külügyminiszter „az amerikai imperializmus ellen harcoló muzulmán front” létesítését követelte.

A LIBANONI MINISZTERELNÖK:

«Elvben elfogadjuk Líbia ajánlatát»

Beirut (UPI). — Saufik al-Vazan libanoni miniszterelnök tegnap visszatért Libanonba Szaudi Arabiától és Kuwejtől, ahol megbeszéléseket folytatott javaslatáról, hogy hívjanak össze arab csúcskonferenciát Libanon ügyében. Ujságíróknak adott nyilatkozatában azt hangoztatta, hogy a megbeszélések „hasznosak és megnyugtatók” voltak.

Vazan, közvetlenül hazaérkezése után beszámolt Szárkisz elnök úttjáról.

A libanoni miniszterelnök hangoztatta, hogy Libanon elköveti szándékát megerősíteni a védelmét, és „elvben elfogadja Líbia ajánlatát légharctól rakétahálózat elhelyezésére”.

Kuwejt, amely fontos szerepet visz a libanoni békeerősítésekben, nem nyilatkozott arról, hogy hajlandó-e hozzájárulni rendkívüli csúcserkeztet összehívásához. Az arab vezetők novemberben tartják szokványos értekezletüket.

Vazan Kuwejtben azt mondta, hogy ki kell bővíteni az UNO ellenőrzése alatt álló libanoni területet azzal a céllal, hogy a libanoni kormány visszaszerezze uralmát Dél-Libanonban, „s azt felszabadítsuk az izraeli ügynökök, Száád Chádád uralmától”.

Az OPEC miniszteri konferenciája

Genf. (—) Az OPEC-államok külügyi miniszterei tegnap este újabb tanácskozásra gyűltek össze, minthogy az előző tárgyalások eredménytelenül végződtek és nem tudtak megállapodásra jutni kőolaj-egységár ügyében.

Az OPEC soros elnöke az ülés előtt azt mondta, hogy több probléma merült fel, mint amennyire számítottak, de a megbeszélések barátságos légkörben folynak.

A PFSz propaganda-hivatala által kiadott jelentés szerint „az Egyesült Államok kalóztámadást hajtott végre”.

Katonai tudósítók rámutatnak arra, hogy a Pentagon már többször tett jelentést amerikai és libiai harcirepülők közötti incidensekről, amikor is a libiaiak rakétákkal támadták az amerikaiakat. Tegnap reggel történt azonban meg először, hogy az amerikaiak viszonzták a tüzet és valószínűleg légi harcra került sor.

A Newsweek amerikai hetilap néhány nappal ezelőtt azt írta, hogy az amerikai 6. flotta gyakorlatot tart a libiai partok közelében fekvő Sidra-öbölben, hogy kipróbálja Líbia reakcióját. Gádáfí libiai diktátor szerint az öböl Líbiához tartozik. Amerika azonban nem ismeri el ezt.

A libiai hivatalos hírszolgálati iroda kedden azt közölte, hogy Líbia provokációknak tekint az amerikai manővert és „katonáink megvédik ezt a területet”.

ben, nem nyilatkozott arról, hogy hajlandó-e hozzájárulni rendkívüli csúcserkeztet összehívásához. Az arab vezetők novemberben tartják szokványos értekezletüket.

Vazan Kuwejtben azt mondta, hogy ki kell bővíteni az UNO ellenőrzése alatt álló libanoni területet azzal a céllal, hogy a libanoni kormány visszaszerezze uralmát Dél-Libanonban, „s azt felszabadítsuk az izraeli ügynökök, Száád Chádád uralmától”.

Libia, Etiópia és Dél-Jemen barátsági szerződése

Aden (Reuters). — Libia, Etiópia és Dél-Jemen tegnap barátsági és együttműködési szerződést írt alá. Mindhárom állam szoros kapcsolatot tart fenn a Szovjetunióval.

Ali Nasszer Mohamed dél-jemeni elnök az aláírási szertartáson tartott beszédében kiemelte, hogy a szerződés célja „olyan erő kialakítása, amely képes szembeállni a három ország népei elleni agresszióval”.

A továbbiakban azt hangoztatta, hogy „a körzet békéjét nem csak izraeli, hanem egyiptomi, szomáli, ománi és az Indiai-óceán körzetében fekvő imperia-

Törzsi problémák a Munkapártban

Rafi Edri munkapárti Kneszet-képviselő, a párt észak-afrikai származású tagjainak egyik vezetője azt mondta a Kol Jiszrael tudósítójának, hogy a pártközpontnak több, mint 180 tagja követeli a központ összehívását, a párt belső helyzetének megtárgyalására.

Azt hangoztatta, hogy a Munkapárt észak-afrikai származású Kneszet-képviselői követelik a pártvezetőségtől, hogy világos álláspontot foglaljon el a keleti törzsekhez tartozó tagoknak a vezetőségbe való bevonása ügyében.

Eddig — mondotta Edri — az volt a szokás, hogy a párt tartott egy „ügyeletes marokkói”

most pedig hat marokkói származású képviselője van a pártban. Lehet, hogy ez nem tetszik a párt bizonyos vezetőinek.

A törzsi surlódások, mint ismeretes, a Kneszet-bizottságok összeállításával kapcsolatos vitában mutatkoztak meg éles formában a Munkapártban.

Megadták magukat az iráni rakétanaszád elrablói

Párizs. (—) Tegnap megadta magát a francia hatóságoknak az a húsz sah-párti iráni, aki csütörtök éjjel elrabolta az iráni haditengerészet Tabarzin nevű

NATO-hadgyakorlat

A NATO katonai parancsnok-sága tegnap közölte, hogy a szövetség tagállamai a jövő hónap elején nagyarányú manővert tartanak az Atlanti-óceán keleti részében.

A manőverben az Északatlanti Szövetség kilenc tagállamának 19.000 katonája, valamint 280 repülőgép és mintegy 80 hadihajó vesz részt.

A gyakorlat célja, demonstrálni a NATO erejét a szabad hajózás megvédésére.

rakétanaszádját. A Tabarzin, két más iráni rakétanaszáddal együtt Cherbourgól tartott Irán felé. A Tabarzin volt a három egységből álló flotta utolsó hajója. A sah-párti felkelők egy bérelt vontatóhajón közelítették meg a spanyol partok közelében a Tabarzint, s fegyveres erővel hatalmukba kerítették.

A hajó először Marokkóba folytatta útját, ahol územanyaggal látták el, majd Marseillebe érkezett. Itt élelmet akart felvenni, a francia hatóságok azonban elutasították. Ezután határozta el a húsz felkelő, hogy megadja magát.

A francia hatóságok tegnap közölték, hogy nem utasítják ki őket és nem adják ki Iránnak, a Tabarzint azonban továbbítják Iránnak.

HARC AZ ÁSATÁSOK KÖRÜL

A két országos főrabbi, valamint a bel- és vallásügyi miniszter tegnap látogatást tett a jeruzsálemi Dávid városában lévő ásatási területen, ahol meghallgatták dr. Jigál Silo, az ásatások vezetője magyarázatát.

A két főrabbi tegnap este ült össze, hogy döntsön arról, hogy az ásatási terület zsidó temetőnek tekintendő-e.

Az ásatási terület közelében tegnap délután, mintegy ötezer főnyi résztvevővel tiltakozó nagygyűlést tartottak a főrabbi beavatkozása ellen az archeológiai ügyekben.

Teddy Kollek jeruzsálemi polgármester és Mázár professzor hangoztatta, hogy biztosítani kell a tudományos kutatás szabadságát.

Leváltották Leonte Rautut

Az Agerpres hivatalos román hírgyűjtője jelentette, hogy Bukarestben, a párt központi bizottságának ülésén leváltották Leonte Rautut, aki a Politbüro tagja és a központi pártiskola igazgatója volt. A leváltás oka, hogy a zsidó Rautu családtagjai alijjázásra jelentkeztek.

A politikai bizottság ülésén maga Nicolae Ceausescu, a párt főtitkára foglalt állást az ügyben. Kifejtette, hogy a vezető párttagok felelősséggel tartoznak családtagjaikért. Hogyan várhatjuk el tőlük az egész nép átférfálását, ha saját családjuk megnevelésére képtelenek?

Ceausescu szerint meg kell magyarázni mindenkinek, hogy „ne a nyugati élet könnyedségét keressék, ne az életszínvonal összehasonlításával törődjenek, hanem a szocialista haza építésével”.

A 71 esztendő Leonte Rautu a román kommunista párt egyik legrégebbi vezető tagja.

A román hivatalos jelentés szerint, a leváltás „Rautu saját kérésére” történt.

Ceausescu szombaton elhangzott beszédében hathatósabb propagandát követelt „a kivándorlás elhárítására”.

Az elmúlt 25 évben 350.000 zsidó hagyta el Romániát. A romániai zsidó közösség ma 33.000 lelket számlál.

Pedagógusok a fejlesztési városokban

Az új tanévben 200 pedagógus költözik, családjával együtt, az ország központjából fejlesztési városokba.

A fejlesztési városokban oktató pedagógusok több, mint 30 százalékos fizetéspótlékot kapnak. Ez az új tanévben, mintegy 6000 pedagógust érint.

231 HALOTT

Az utóbbi hét hónapban 231 ember vesztette életét közúti balesetek következtében. Ez hét százalékos emelkedést jelent az előző év azonos időszakához viszonyítva. A jelzett időszakban 7800 közlekedési baleset történt az országban — 2,5 százalékkal több, mint az előző évben.

A rendőrség folytatja a balesetelhárító akciót. Kedden ezer közlekedési kihágási ügyben indítottak eljárást.

VALUTAÁRFOLYAMOK	Vétel	Eladás
USA-dollár	12.49	12.62
Angol font	22.99	23.22
Német márka	5.03	5.07
Francia frank	2.11	2.13
Svájci frank	5.77	5.83

**TELE VANNAK
A NAHARIAI
SZALLODÁK**

A Nyugat-Gáliban teljesen má-
gához tért a turisztika és nya-
ralási ipar, s ma már a vendég-
házakban és hotelekben nehéz
szobához jutni. A hét végén Na-
harián minden szoba ki volt ad-
va, s tele volt a Geser-Házivi-
üdülő is.

Áchzivban már nem lehet par-
kolóhelyet találni, s ugyanez
volt a helyzet a Mediterrán-klub-
ban is.

A szállodások szerint a gyors
táborraállítás oka az, hogy a szá-
llodások egészen rendkívüli, 25
százalékos kedvezményt nyújtot-
tak a nyaralóknak.

**MÜFOGAKAT
LOPOTT**

A tel-avivi törvénytöréseken a
hétven másfél évi tényleges,
valamint másfél évi feltételes
büntetésre ítélték Jisz-
raél Szimán-Tov 27 éves fiatal
embert, aki két, Petách Tik-
ván elkövetett betörést vallott
be. A vádlott július 29-én be-
tört Jicchák Andszel lakásá-
ra, ahonnan 1700 sekel értékű
arany müfogakat vitt el. Utána
Simon Bráz lakásába tört be,
ahol azonban nem volt szeren-
cséje, mert a házigazda felfe-
dezte és fején megsebesítette,
mielőtt átadta a rendőrség-
nek.

**Rison-Lecion kondolál
Dir el-Báláchnak**

Vasárnap küldöttség indult
Rison Lecion városházától. Gib-
stein polgármester vezetésével, a
gázai sávbán fekvő Dir el-Bálá-
ch, s a város lakosságának rész-
vétét fejezte ki a múlt héten köz-
lekedési szerencsétlenségben el-
halálozott 22 arab munkás, a
gázai városka lakosai családjai-
nak.

A polgármesteren kívül tagja
volt a küldöttségnek még két vá-
rosatyja, valamint Slomo Abut-
bul, a városháza igazgatója.

AZ ISRAELI OPERA

Alapító: Eddis de Philippe
A 34-ik, 1981—82-es idény
megnyitása:

MÜSORREND:

Tel-Aviv, szept. 5: CIGÁNY-
BÁRÓ * Tel-Aviv, szept. 8:
PILLANGÓ-KISASSZONY *
Tel-Aviv, szeptember 9 és 19,
valamint Haifa, Auditorium,
szept. 14: HOFFMANN ME-
SÉI * Tel-Aviv, szept. 12:
TRAVIATA * Tel-Aviv, szept.
13 és szept. 20: JANSI ÉS
JULISKA * Tel-Aviv, szept.
16: BOHEMEK * Tel-Aviv,
szept. 21: DON PASQUALE
* Tel-Aviv, szept. 26: DENE-
VER.

Bemutató előadás Tel-Avivban
szept. 30-án: MARICA GRÖF-
NÖ, Kálmán Imre operettje.
Jegyelővétel: Tel-Aviv: Allen-
by 1, telefon 657227 * Haifa:
Mákkábi pénztár.

APRÓHIRDETÉSEK

● ENEKESEKET, énekesnőket, táncoso-
kat, táncosnőket keresünk állandó mun-
kára előnyös feltételekkel, forduljanak
az Izraeli Operához, Tel-Aviv, Allenby 1,
657227.

● VENNEK orosz vagy német zongorát
bármilyen állapotban 03-313694 03-
298373.

● AMOSZ MINDENT VESZ!! Lakás fel-
szerelést, hagytakot, antik tár-
gyakat — ezüsttárgyakat 03-337613, 03-
823057 és este 03-586675

● TNUVA ÉTEREM, Shenkin 26. T. A.,
keres felszolgálót 11-18-ig, aki a
konyhán is segít. Jó feltételek.

**Négygyermekes családanya
ötösikreket szült Petach-Tikván**

**A boldog apa zoltárokat olvasott a folyosón, miközben gyermekei három-
perces időközökben jöttek a világra**

Chefcibá Sárvit 37 éves vallásos petách-tikvai asszony, négy-
gyermekes családanya, a tegnapi virradó éjjei 12 óra körül csá-
szármetszéssel ötös ikreket szült, három fiúcskát és két kislányt.
Közben a szülőanya férje fedett föl a folyosón ült és zoltá-
rokat recitált, amíg kijött hozzá az orvos és közölte vele családja
váratlan, nagymérvű megsaporesását, valamint azt, hogy mind
az anya, mind pedig az újszülöttek jó egészségnak örvendenek.

— Isten segítségével minden
rendbejön — mondotta a boldog
apa, aki tanító egy petách-tikvai
iskolában. Hozzáfűzte, nem szá-
mított ötösikrekre, egész idő-
alatt azt hitte, hogy egyszerű ik-
rek születnek, de „így is jó”.

A dráma a petách-tikvai Hásá-
ron-kórházban akkor kezdődött,
amikor a terhességének hetedik
hónapjában lévő asszony egyedül
érkezett a szülésházba, hogy
szokványos vizsgálatnak
vesse alá magát. Elmondotta,
hogy otthon négy gyermeke van,
akik közül a legfiatalabb 8 éves.
Elmagyarázta, hogy még egy
gyermeket akartak, de ő az utó-
bi két évben bizonyos egészség-
ügyi problémákkal küszködött és
ezért privát orvoshoz fordult, aki
hormon-injekciókat adott neki.
Az ilyen befecskendezés előse-
gíti a megtermékenyülést, de
nincs kihatással az embrióra. A
kórházba érkezése után néhány
perccel azt mondta az orvosok-
nak, hogy úgy érzi, ikrei vannak.
Hozzáfűzte, hogy ez náluk, a ca-
sáldában, gyakran fordul elő.

Azonnal ultrasound-vizsgálatot
hajtottak végre nála és ez több
embriót mutatott ki. Ekkor há-
tározták el a röntgenezést, amely
világosan kimutatta, hogy ötös-
ikrekről van szó. Az anya kér-
désére válaszolva, az orvos csak
annyit mert mondani, hogy „sok
gyermeke lesz”.

mára, valamint a megfelelő be-
rendezéseket életrekelésre, ha
ennek szüksége mutatkozik.

A császármetészt maga Gold-
mann professzor hajtotta végre,
öt főorvos segítségével, és a mű-
tét mindössze fél órát tartott. A
csecsemők 3—4 perces időközök-
ben jöttek a világra. Három új-
szülött súlya 1400—1400 gramm
volt, két másiké pedig egyenként
920 gramm.

A boldog anya, aki röviddel a
császármetészt után felbredt,
nem volt képes felfogni a szavak
értelmét, amikor a professzor kö-
zölte vele, hogy ötösikreket ho-
zott a világra. Boldogan mosoly-
gott, s csak ennyit mondott:
— Hála Istennek! — majd tüs-
tént elaludt.

**Az Egyesült Államok dúsított
urániumot vásárolt az oroszoktól**

Az ügylet értéke 44 millió dollár

A New York Times című lap
legutóbbi számában megjelent tu-
dósításból kiderült, hogy az
Egyesült Államok tavaly 43,8
millió dollár értékű dúsított urá-
niumot importált a Szovjetunió-
ból.

A lap értesülése szerint most
első alkalommal történik meg,
hogy ily nagymennyiségű urá-
nium-tranzakcióra kerül sor a két
nagy hatalom között. Ugyancsak
első alkalommal történik meg,
hogy Amerika dúsított urániu-
mot vásárolt a Szovjetuniótól. Ez
arra utal, hogy az érdekelt felek

az utóbbi időben az eddiginél ru-
galmasabb álláspontot foglalnak
el az atom-nyersanyag nemzet-
közi kereskedelme terén, hogy
eleget tudjanak tenni a fokozódó
keresletnek.

Ez az uránium-mennyiség,
anyagi érték szempontjából, az
Amerikába irányuló szovjet kivit-
tel 10 százalékának felel meg. A
két állam közötti külkeresede-
lem jelentősen megcsappant az
1979 végén történt afganisztáni
szovjet beavatkozás következté-
ben.

DRÁMA A BEN GURION REPULÓTÉREN

**KÉNYSZERLESZÁLLÁST HAJTOTT VÉGRE
A BRITISH AIRWAYS UTASSZÁLLÍTÓ GÉPE**

**A 356 utassal érkező gép kerekei nem akartak kinyitni — Az utasok semmit
sem tudtak a leszállásig**

Több tucatnyi betegszállító és tüzoltó kocsit állt tegnapi este
7 óra körül készenlétben a luddi Ben Gurion légitikító pályája
mellett, miután értesítés érkezett, hogy a British Airways Lon-
donból Luttra tartó Trister típusú utasszállító gépe, fedélzetén
356 utas van, s valószínűleg nem lesz képes rendes leszállást vég-
rehajtani, mert elülső kerekei nem nyílnak ki. Az a gyanu me-
rült fel, hogy a londoni felszállás idején ezek az abroncsok de-
fektet kaptak.

Az angol utasszállító gép, he-
lyi időszámítás szerint délután 2
órákor szállt fel a londoni Heath-
row-repülőtérre. Izraeli megér-
kezésének ideje 16.30 óra volt. A
felszállás idején a pilóta erős
ütést tapasztalt az elülső kerék-
berendezésnél és arra a megállá-
pításra jutott, hogy valószínűleg
kipukkadtak az elülső abroncsok.
Azonnal közölte észrevételét a
londoni ellenőrző toronnyal, mely
utasította, hogy folytassa útját
és értesítse a Ben Gurion repülő-
teret.

A pilóta annak a nézetének
adott kifejezést, hogy nem lesz
szükség teljes készülségi állapot
elrendelésére a Ben Gurion repü-
lőteren, a repülőtér igazgatója,
Jiszraél Hod azonban, szakténye-
zőkkel folytatott tanácskozás

próbálták megállapítani, valóban
defektet szenvedtek-e az elülső
abroncsok. Ez a vizsgálat negatív
eredménnyel végződött, s végül
a gép még egy teljes kört írt le,
majd megkezdte a leszállást nyu-
gati irányból. Öt perccel később
a gép minden baj nélkül leszállt,
s utána azt is megállapították,
hogy az abroncsoknak nem volt
semmi bajuk. Az utasok kiszál-
lása után azonnal technikusok
kezdtek vizsgálni, hogy mi volt a
pilótakapitány által tapasztalt
erős ütésnek az oka.

Az egyik izraeli utas elmon-
dotta, hogy ő is érezte az erős
ütést a felszállás pillanatában, de
nem tulajdonított ennek külön-
sebb fontosságot. Sem ő, sem a
többi utas nem tudott a készülsé-
gi állapotról s nem kapott sem
milyen utasítást rendkívüli elő-
készületekre. Csak akkor eszmél-
tek rá, hogy valami rendkívüli
történt, amikor a leszállás idején
meglátták az ablakon át a nagy-
számú ambulanzsot és tüzoltó
kocsit. Ez azonban már az utolsó
percekben történt és így az uta-
soknak nem maradt idejük az ag-
godalomra — mondotta.

RÖVID HIREK

● Arje (Ljuba) Eliáv volt Kne-
szet-képviselő és alminiszter el-
határozta, hogy Kirját Smonára
költözik. Eliáv, aki az elmúlt év
folyamán Or-Akivá olévaroska
lakosa volt, a Kirját Smonával
szomszédos Tel-Cháj tanintézet
vendége lesz, ahol történelmet
oktat majd a kiszolgált katonák-
nak. Eliáv az egész hetet Kirját
Smonán tölti és csak hét végére
utazik haza családjához.

● Három álarcos, fegyveres
rabló a tegnapi virradó éjjel be-
hatolt egy 40 év körüli jeruzsá-
lemi asszony lakására, kinek férje
üzleti ügyekben a városban kívül
tartózkodott. A rablók fegyveres
fenyegetéssel kényszerítették az
asszonyt, hogy adja át nekik ék-
szeres dobozát, amelyben 2.5 mil-
lió sekel értékű ékszer volt. A
rendőrség nyomozást indított.

● A jeruzsálemi rendőrség,
kedden hosszú órákon át nagy
apparátussal keresett egy 22 év
közötti fiatal embert, akinek anyja
és nővére jelentette a rendőrség-
nek, hogy a fiút ismeretlen tettes-
ek elrabolták. Hosszú órákon át
tartó megfeszített kutatások ered-
ményeképpen megtalálták az „el-
rabolt” fiatal embert — barátnője
lakásán. Kiderült, hogy a lány-
nál töltötte az éjszakát, anélkül
hogy előzetesen értesítette volna
a családját erről a szándékáról.

● A negyvi Tel-Málchátában
tegnapelőtt tömegverekedésre ke-
rült sor az ott élő, El-Amur
törzshöz tartozó beduinok és az
Állami Telekhatóság közegei kö-
zött, mert egy állami traktor ta-
lajjegyvetési munkálatokat kez-
dett azon a területén, ahol a
törzs néhány családja lakik. Tel
Málchátában, mint ismeretes,
amerikai segédlettel nagy katonai
repülőteret építenek.

● Az ipar- és kereskedelem-
ügyi minisztérium több áremelést
hagyott jóvá: a tea 5—10, az
autó-olajok 12, a cement 8, a fur-
nir 12,7, a keményítő és a glu-
koza 9,4 százalékkal drágul meg.

● Jiszraél Gottlieb bné-bráki
alpolgármester, aki egy héttel ez
előtt közölte pártjával, a VNP-
vel, hogy lemond tagságáról a vá-
rosi tanácsban, még mindig nem
nyújtotta be írásbeli lemondását
a városvezetésnek. Így Avrahám
Tennenbaum, a város titká-
ra és szóvivője hivatalos sajtó-
közleményt bocsátott ki, amely-
ben hangsúlyozta, hogy Gottlieb
lemondása a hivatalos levél véte-
léig nem jogerős.

● Dáni Lévi rendőr-árezedes
és Mendel detektiv-örmester, a-
kik a tegnapi virradó éjszaka
üyeletesek voltak a sároni ren-
dőrkerület natanjui parancsnok-
ságán, egy órán át tartó meg-
feszített munka eredményeké-
ppen kimentettek a lütből nyolc
francia turistát, akik a Dávid
Hámelech utca 17 alatti házban
mearekedtek két emelet között.
A turisták segélykiáltásait arra
haladó fiúk csoportja hallotta
meg akik kihívták a rendőrséget
és a tüzoltókat. Kiderült, hogy az
üzemzavart az okozta, hogy 8
ember furakodott be a négy sze-
mélyes felvonóba.

● Egy 42 éves tel-avivi asszony
kedden az Allenby utcában meg-
késelte egy üzlet tulajdonosát,
ahol parókat akart vásárolni. Az
asszony azzal indokolta cseleke-
detét, hogy a kereskedő „erkölcs-
telenkedni próbált vele.”

● Haifától északra fekvő Kir-
ját Jám strandján a hullámok a

partra vetették egy 70 év körüli
asszony holttestét. A rendőrség
nyomozást indított az idős ass-
zony személyazonosságára megál-
lapítására.

● Gideon Harmat, Izrael ma-
gasugró bajnoka, a jelek szerint
nem vesz részt az Athénben a jó-
vó héten megrendezésre kerülő
nemzetközi atlétikai versenyen,
amelyre Izraelben és a vendéglátó
Görögországon kívül még három
állam iratkozott fel. Harmat, aki
külföldön tartózkodik, kobafica-
mot szenvedett és a jelek szerint
Németországból egyenesen haza-
tér.

● Az országos rendőrfőkapit-
ány a magyar származású Smu-
el Bugler ezredet, a közlekedési
részleg eddigi parancsnokát a dé-
li körzeti helyettes parancsnokává
nevezte ki, Gábi Amir rendőrtá-
bornok helyébe, aki a központi
körzeti parancsnoka lett. Bugler
ezredes (52) immár 32 éve szol-
gál a rendőrség kötelékében. He-
lyét a közlekedési ügyosztály
élen most Ejtán Ben Jehosua el-
ezredes (49) foglalja el, aki „el-
vil” foglalkozására nézve közle-
kedési mérnök.

● Cipora Lévi (46) és lánya,
Máli (24) Kaliforniában közle-
kedési baleset áldozata lett, am-
kor egyelőre kiderítetlen okokból
felfordult az ott élő lánya által
vezetett magánautó. A két áldo-
zat Los Angelesből Las Vegasba
tartott.

● Az utóbbi hetekben további
csökkenés állt be a szovjet alijja
ütemében. Augusztus első 18
napjában összesen 287 zsidó érke-
zett Bécsbe és közülük mindössze
52 folytatta útját Izraelbe. Ezek
a számok látsszólag igazolják azo-
kat a híreket, amelyek szerint a
szovjet hatóságok fokozatosan le-
akarják állítani az alijját.

**A TEL-AVIVI MOZIK
HETI MÜSORA**

ALLENBY: Dühöngő istenek
BEN JEHUDA: Piszkos ügy
CAFON: Lili Marleen
CINEMA 1: Tízparancsolat
CINEMA 2: A dublóz
CHÉN (zárva)
DEKEL: Tolvaj
DRIVE IN: Cselszövés a királyi
udvarban
ESZTER: Ez Amerika
GÁT: Egyszerű emberek
GORDON: Angi Vera
HOD: Nindzsa
LIMOR: Shogun
MAXIM: A „hosszu” Charlie
MOGRABI: Superman 2
ORLI: A két laguna
PARIS: A lánc-miniszter
PEÉR: Vasárnapi szerelmesek
PERISCOP: Esti légi járat
SACHAF: Moszkva nem hisz
könyvekben
STUDIO: A kis lord
TAMAR: A vörös ház
TCHÉLET: A szénbányász lánya
TEL-AVIV: Csak a szemnek
TEL-AVIV MUZEUM: Kacsák

**POSTAI ELŐFIZETŐINK
FIGYELMÉBE!**

**1981 július 1-től
1 havi előfizetés
az ÚJ KELETRE
97.50 sekel
értékű többletdóval**

az esedékes összeget ezen az
áron fizessék be a hónap
elején. A kiadóhivatal

NÉMET ÉVFORDULÓK

I. A NÉMETEKNEK NINCS HAZÁJA

Abból az alkalomból, hogy a heten múlt húsz éve a Berli Fal megépítésének, a nyugatnémet lapok a szörnyű eseményről megemlékezvén, egyfajta lelki számadást vetnek a német nép nevében. Kelet-Németországban pedig, bármily hihetetlen is ez, nagy garral ünneplik a Fal húsz éves évfordulóját. A Die Zeit című nyugatnémet politikai lapban a lap főszerkesztője, Marion van Dönhoff grófnő összegzi az elmúlt évtizedek eseményeit és az események következményeit. A fal, e páratlanul barbár dokumentum évfordulójával kapcsolatban azt szögezi le, hogy a keletnémet kommunista párt nemcsak a fallal választja el egymástól a két állam németiségét, hanem állandóan súlyt helyez annak hangsúlyozására is, hogy a társadalmi-gazdasági ellentétek következtében a két Németország lakói közt egyáltalán nincs meg az összetartás érzése. Szerintük ugyanis Kelet-Németországban megszületett az új állam típus, és „a szocialista nemzet”, amely természetesen magasan fölülte áll a Szövetségi Köztársaság polgári nemzetének.

Aránylag új irányzat ez, mert 1966-ig a keletnémetek állandóan azt hangoztatták, hogy „két állam, de egy nemzet”, ez szerepel a többi közt az NDK-nak az ENSZ-hez intézett felvételi kérelmében is. 1967-ben azonban a keleti pártkongresszus már különbséget tett „állampolgárok” és „nemzet” között, de magát az NDK még akkor is „német nemzetiségű szocialista államnak” nevezte.

Ha tehát ma feltesszük a kérdést, vajon két hazája van-e a né-

meteknek? — akkor jogosnak tűnik az a válasz, hogy mivel a németek nemzeti azonossága kétes, sőt vált, nincs a népek hazája sem. Ma nincsenek németek, csak a Szövetségi Köztársaságnak, meg az NDK-nak vannak polgárai. Olyan ez a helyzet, mintha a franciák már nem mondhatnák azt, hogy „nálunk Franciaországban...”, s az amerikaiak sem kezdhették joggal úgy a mondjukat, hogy „nálunk, Amerikában”, — tagadhatatlan, hogy a helyzet abnormális.

Az igazság azonban az, hogy a németeknek soha nem is volt azonosságuk olyan értelemben, mint például az angoloknak, vagy a franciáknak. A német nép történelmében szüntelenül egymást váltják oly hatalmas hullámhegyek és hullámvölgyek, hogy a hegyesúcsra felemelkedő és a völgy mélyére lesüllyedő német nemzetet szinte nehéz azonosnak látni. Volt egy idő, amikor a németeket a költők és gondolkodók népeként ismerték, ők adták a zene halhatatlanjait, Németország volt Európa szellemi laboratóriuma, és Marx, Freud és Einstein olyan elméletekkel és fel-fedezőkkel ajándékozták meg a világot, amelyek még ma is rányomják a bélyegüket. Ezután következett a hullámvölgy: előbb a vilmosi nemzedék rémisztgette a világot, utána pedig a barnaingesek csizmái tapostak el német földön minden emberséget. Mondja is Gaxotte, a francia történész, hogy a német történelemben nincs sem csodás, sem folytonosság, ez a csodálatos fel-emelkedések és apokaliptikus ka-

tasztrófák földje. Ugyanezt bizonyítja a távoli múlt is: a harminc éves háború rombolása, majd a török háborúk után a fel-emelkedés, utána Napoleon győzelme, majd ismét modern német államok, elsősorban Poroszország felépülése, egész 1871-ig, amikor a német császárság egysége ismét helyreállott. Az első világháborús veszteség és az azt követő infláció ismét mindent lerombolt, a háborús ipart megindító, s ezzel jólétet hozó hitleri kort megint a rettenetes háború-veszteség tette semmivé, míg azután újabb hullámhegy következett: „a német gazdasági csoda”, amely a Szövetségi Köztársaságot Európa első gazdasági hatalmává tette.

Mindez azt mutatja, hogy a német nép mindent mértékelen mődon csinál, nem ismeri az egyensúlyt, sem a kompromisszumot. Mert a németek bizonyos értelemben távol állanak a realitástól, különös módon „a feltétlent, a véglegest” kívánják.

Evszázadokon át már csak azért sem beszélhetünk németekről, mert helyettük mindig is csak szászokról, bajorokról, poroszokról és más törzsekről volt szó, s ezek csak 1871-ben egyesültek egyazon birodalomban. Amikor pedig az oly későn kialakuló német nemzetiségről beszélünk, szem előtt kell tartanunk, hogy míg például az Egyesült Államokban a nemzet a függetlenségért és az emberi jogokért vívott harcban kovácsolódott össze, addig Németországban a nacionalizmusnak mindig konzervatív, parancsuralmi jellege volt. Míg

Franciaországban a forradalom vívmányai az egész nemzet közös örökségévé váltak, addig Németországban a nemzet fogalmát hol a jobboldal, hol a baloldal sajátította ki magának, miért is egyetemesség soha sem volt várható. A német állampolgárok mindig „alattvalók” maradtak, sohasem a nép védte meg önmagát, ezt mindig fölöttesekre bízta. A végső züllést aztán a náciizmus hozta meg, amely alatt a rendszertől szolgaiság lett, a lojalitástól alázatosság, a hűségből pedig a bünözésig vezető engedelmesség.

A német nép feladata nyilván abban áll, hogy történelmi múltjából kikeresse a hullámhegyekre vezető utakat és azokat kövesse, a legjobb mintákat állítsa maga elé. A régi Poroszországból például a történelmet kevésbé ismerőknek csak a nyers fegyelem, a katonai drill jut eszébe, és csak kevesen tudják, hogy Poroszország sokáig az emberi jogok megmentője volt, az fogadta be több ízben Európa vallási üldözötteit. II. Frigyesnek sem ok nélkül adta meg a világ „a Nagy” jelzőt s e tekintetben jellemző, hogy az NDK nemrégiben ismét felállította Berlinben, az Unter den Lindenen a nagy király szobrát, belátva, hogy egy államot nem lehet a levegőben lebegve megalapítani, gyökereit is ismerni kell. Remélhető, — fejezi be cikkét Dönhoff grófnő —, hogy amikor még mindkét Németországban — esetleg már egyben — emlékezni fognak a német nép nagy költőire és tudósaira, királyaira és demokratikus vezetőire, addigra már a Berli Falnak nyoma sem marad.

II. A FAL — KÖZELRŐL

A napokban szokott át Nyugat-Berlinbe egy fiatal keletnémet határőr, akinek a leküszörlésében — szemben az előtte átszokott két bajtársával — teljesen nyugodt, mert míg az a kettő csak úgy tudott átszökni, hogy a társát (a falnál csak letévesztésével szabad átvitelt teljesíteni) előbb letette, a mi fiatal emberünk csak leitatott.

Míg a Berli Fal körüli sajtóvita általában politikai-erkölcsi érveket hangoztatnak, addig keletnémet fiatalemberünk egy egyszerű műszaki érve hivatkozik,

mint vakmerő elhatározásának indítékára. „Már az elemiben arra oktattak bennünket Kelet-Berlinben — magyarázza —, hogy a Berli Falat azért kellett emelni, mert az imperialista Nyugat-Németország annakidején mindenféle rágalommal igyekezett aláázni a keletnémetek lelki ellenállását, hogy azután az így legyengített államot fegyveresen is lerohanja, a fal tehát az agresszorok ellen épült, a fiatal szocialista államot és annak dolgozó népét hivatott megvédelmezni.

Amde pár héttel azután, hogy bevonultam, kirendelték a Berli Fal őrsévére. Nap mint nap azt néztem, ha akarom, ha nem, s amikor a látványt már megszoktam, kezdtem műszaki szemmel mérgetni. Megdöbbentem figyeltem fel a fal műszaki sajátosságaira. Arra például, hogy a szögletes drót és az aknamező a fal keleti oldalán védi azt, tehát nem a Nyugatról fenyegető agresszortól. Mind a szögletes drótkerítésre, mind pedig magára a falra és az aknamező közepén emelkedő osz-

lopokra is olyan önműködő fegyverek vannak felerősítve, amelyek, ha fotocellájuk sugarába élőlény kerül, azonnal köpködni kezdi a gyilkos golyókat és acélreszeléket — de szintén keleti irányban, tehát nyilván a szökni készülő keletnémeteket kell letéríteniük. Barkácsoló ember vagyok és ezért a falnak a céljai oly világosak lettek előttem, hogy elhatároztam, ezt nem nézegetem tovább, de még messzebb, azért vagyok most itt.”

III. IZIDOR, A BERLINI RENDŐRFŐNÖK

Évforduló ez is: 30 évvel ezelőtt halt meg londoni számvetésben Bernhard Weiss, az ortodox izraelita prozsa zsidó, a aki 1927-től 1932-ig a berli rendőrség parancsnoka volt.

A rendőrfőnökökre általában nem szoktak túl nagy kegyelettel visszaemlékezni. A jobboldali szükségessé rosznak tartja a rendőrséget, a baloldal pedig az osztályhatalom büns szimbólumának. Hát még a német rendőrséget, amelynek egyik parancsnoka, von Jagow, 1909-től 1916-ig Berli rendőrfőnöke, így határozta meg a rendfenntartók feladatát: „Az utca a közlekedést szolgálja. Óva intem a kiváncsiságot!” Alatta nemigen lehetett volna tiltakozó felvonulások tartani. Most mégis majd minden lap és tévé elismerőleg emlékezik meg dr. Bernhard Weissről, a kötelességteljesítés mintaképéről, akinek a lényét ma már megérteni is nehéz. Végrendeletében például a többi közt ezeket írta: „Ha rabbinus is beszél a etromnál, csak olyan lehet, aki ismerte kiváló apámat és drága édesanyámat. Ne a gyász hangján

szóljon, mert én Istenbe vettem hittel megyek a halálba, dús, áldott, boldog élet van mögöttem. A zenekar játssza azt, hogy „Ich hatt' eine Kameraden!” Bernhard Weiss egy jómodu berli zsidó család sarja volt, jogot végzett és a zsidó közeletben a „Central-Verrein” asszimilációs vonalát követte. Mivel akkor Poroszországban zsidók köztisztségűek nem lehettek. Bajorországban lett tartalékos tiszt és bíró, az első világháború során huszár százados, aki különlegesen hősiessé tetteiért megkapta az elsőosztályú Vaskeresztet, amit németek is kevesen kaptak. Ekkor különös fordulat történt: a porosz belügyminiszter liberalizálni kezdte a merev porosz államigazgatást alkalmas embert keresett a rendőrség vezetésére, és Bernhard Weiss, az első ki nem tért, mégis magas porosz állami beosztást elnyert zsidót nevezte ki a berli rendőrség helyettes, később legfőbb vezetőjévé. Feladata nehéz volt, mert mind a közvéleményt, mind pedig kivé-

tel nélkül minden beosztottját a merev porosz gőg hatotta át. Át kellett a rendőrszemélyzet nevelnie, hogy a fiatal demokratikus köztársaságot megvéddesse a jobb- és baloldali radikálisoktól. Weiss tökéletesen azonosult a liberális állampolitikai célkitűzéseivel. Mind a néppel, mind pedig 22 ezer beosztottjával azt a, Poroszországban szokatlanul hangzó felfogást igyekezett elfogadtatni, hogy a rendőrség „a néptámasza és barátja”. Erről könyvet is írt, amelyben megkövetelte, hogy a rendőrök még a látszatát is kerüljék annak, hogy valamely párt szolgái, mert ők a közösség segítői.

Ne felejtjük el, hogy a Németországot egységesítő mozgalom Poroszországból indult ki, és ez a német zsidóságnak reményteljes kilátásokat nyújtott. Az integrálódásra törekedtek és — köztudomású volt a német zsidókról — odaadó hivei voltak a kötelességteljesítésnek és a törvény-tiszteletnek, tehát épp a porosz eszményeknek.

A huszas évek vége felé egyik legveszedelmesebb ellenfele Göbbels lett, aki akkor utcai verekedésekkel igyekezett a náci párt létszámát növelni. Különös ellenpár volt ez. Egyik oldalán a zsidó B. Weiss, csonjta velejég porosz ember, akit még maga a király nevezett ki, vallásos zsidó, magasan dekorált háborús tiszt. A másik oldalán Göbbels, aki maga nem ismerte önmagát, de a berliniek az egyáltalán nem németes, feketehajú, elkeseredett agitátor látta benne. A harcban Göbbels első fogása az volt, hogy Bernhard Weiss minden cikkében és szónoklatában Izidor-nak nevezte, amit a műveltebb németek firtorogva fogadtak ugyan, de a nagy tömegre hatott a nevenségesen hangzó név. Izidor felszólalásaiban hosszú, gúnyos kommentárokat fűzött ehhez a keleti névhez — amihez B. Weissnek semmi köze nem volt. Az Angriff egyetlen számából sem hiányoztak az Izidor-karikaturák, és minden pártinaplejtésen jelképesen elégették egy Izidor-bábot. A hazugság ismétlése — ezt ma jól tudjuk — a politikai

Röviden

● A németországi Keresztény—Zsidó Együttműködési Egyesület a Buber—Rosenzweig díjjal tüntette ki Dr. Gertrud Lucknert, 80 éves születésnapja alkalmából.

A neves szociológus-nő, bár angolai születésű, élete javát Németországban, Freiburg városában töltötte, itt nyerte el doktorátusát is. A helyi népjóléti intézményt vezette, 1939-től kezdve pedig a német „Caritas” emberbaráti intézmény helyi fiókját. — Itt kapcsolta be őt Dr. Konrad Graeber, a náciüldözöttek megsegítéséről híres freiburgi érsek a zsidómentésbe, amit Dr. Luckner példátlan odaadással és bátorsággal végzett: 1943-ban a Gestapo letartóztatta és a Ravensbrück koncentrációs táborba internálta. 1945-ben szabadult és másfél évtizeden keresztül, nyugdíjazásáig, az életben maradt náci-áldozatok istápolásának, elhelyezésének szentelte munkásságát. Több ízben járt Izraelben, 60 éves születésnapja alkalmából a Keren Kájemet erdőt ültetett a nevére, 1966-ban ottani nagykövetünk átnyújtotta neki a Jád Vásém kitüntetését, de megkapta érdemeiért a Német Szövetségi Köztársaság nagy érdemrendjét és számos észak-amerikai zsidó főiskola doktorátusát is.

● Baden-Badenban, a délnyugati német rádió háromrészes műsort sugároz, „Találkozások zsidókkal” címmel, a német és zsidó kölcsönös megértése érdekében. Nemcsak a zsidó történelmet, hanem a sokezer éves zsidó kultúrát is igyekeznek majd bemutatni.

● Az Ejn Vered kórus jiddis népdalokat és héber dalokat adott elő Augsburgban és még egy néhány német városban: a körút költségeit részben a mosávy, részben Witten német város fedezte. A turnéknak országsszerte nagy sikere volt.

● Zsidó történelmi múzeum, állandó kiállítás létrehozatalát tervezi Frankfurt vezetősége a majnaparti Rothschild-palotában, a tel-avivi Bejt Hátfucot mintájára. Az anyaggyűjtés nem ütközik nehézségekbe, mert már eddig sok múzeum és archívum felajánlotta a támogatását, — ezenkívül tárgyalnak egy magángyűjtemény megvásárlásáról is. Főfeladatának a múzeum a sokszáz éves hagyományhú frankfurti zsidóság múltjának és tudományos-kulturális érdemeinek a bemutatását, valamint a náci korszak tragédiájának leírását tekinti. Itt tartják majd meg évente a „Zsidó Kultúrhetet” is, minden alkalommal más-más főtémával.

● Az UNESCO az 1980-as Nemzetközi Ifjúsági Díjjal tüntette ki Chájim Sirán izraeli tévé-rendezőnek a régi tuniszi gettóról készült dokumentum-filmjét, amely a díjkiosztó bizottság szerint, „meggyőzően mutatja be, hogyan tudott a tuniszi zsidó kisebbség nehéz körülmények között is küzdeni kulturájá érdekében, az előítéletek ellen.”

● Az izraeli turisztika és szálloda-ipar szakemberei nemrég látogatást tettek a Német Szövetségi Köztársaságban. Németország számos városában filmeket pergettek le az izraeli tájakról és látványokról, beleértve természetesen a szenthelyeket is. Nagy érdeklődéssel fogadták őket, s mivel az érdeklődők egy része utazási irodák vezetőiből rekrutálódott, akik mindjárt gyakorlati adatok (értsd: árak) felől is érdeklődtek, remélhető, hogy a körútnak a német-zsidó barátság ápolásán túl, praktikus eredményei is lesznek.

élet átka és ezuttal is megtette ve azzal, hogy közben a náci hatását. Göbbels minden alkalommal valami új, nevenségesen zsidó család s keresztnevet talált ki Weiss számára, azt állította, hogy ebből lett a Bernhard, illetőleg Izidor Weiss, vagyis így, ezzel az agyomosással igyekezett a tömegekben a zsidók gyors alkalmazkodását ellenszenvessé tenni. Az ilyen fogásokhoz a náci cik mindig ragaszkodtak: 1939 ujvételől kezdve minden zsidót köteleztek a Sára, illetőleg Izrael név felvételére.

Weiss több ízben beperelt Göbbelst, de a német bíróságok ekkor már a náci nyomás alatt állottak. 1929-ben egy kommunista tüntetés és azt követő verekedés következtében 33 ember halt meg: a vizsgálat megbizonyította, hogy dr. Weissnak volt igaza, aki nem akarta megengedni a felvonulást, de ezt a feje fölött engedélyezték. Bátorságát jellemzi, hogy amikor 1932-ben a Reichstagban 4 verekedő náci képviselőt kellett letartóztatni, s erre egyetlen rendőrtiszt sem vállalkozott, Weiss személyesen intézte el a letartóztatást, nem törőd-

NEW-YORKI EGYVELEG

KOMMENTÁR NÉLKÜL

Szín: a Harmincegyedik utca és a Broadway kereszteződése, azaz New York egyik legforgalmasabb része. Egy nő fehéreműtész szállító tender vezetője elveszti uralmát a kormánykerék felett és felhajt a Macy-áruház előtti járdára. A pánikba esett járókelők tömege fedezéket keres. A gépkocsi elgázol egy négyéves kisfiút, majd az üzlet falához ütközve, végre megáll. A pánik és halálfelelem tekintetbe vételével, felkérem a nyájas olvasót, szavazzon, mi a teendő ilyen esetben, illetve, hogyan reagált a balesetre a new-yorki utca népe:

1.) Azonnal telefonálni kell a mentőknek, 2. Első segítségnyújtást kell biztosítani a sebesülteknek, 3.) Meg kell nyugtatni a jajveszékáló anyát.

Sajnálattal kell közölnöm, hogy bármely választ is tipelték — mellétaláltak, mert a new-yorki polgár egy negyedik megoldást választott: miután tudomásul vették, hogy semmi bajuk nem történt és felcsudtak ijedségükből, megrohanták a tendert, azt az utolsó darabig kifosztották, majd hanyat-homlok rohantak el a zabrált portékával. Azt hiszem, ehhez mindennemű kommentár felesleges.

NEM IGAZ

A városban lévő löverseny fogadási irodák, mint a többi cégek, buzognak reklámozzák „portékájukat”. Az egyik plakát alapján megtudjuk, hogy naponta nem kevesebb, mint 40.000 személy nyer a lovakon. Ezzel szemben nem felel meg a valóságnak, hogy most egy olyan reklámkampányon munkálkodnak, miáltal közölni fogják a nyilvánossággal a löversenyek veszteségeinek számát...

SZEMÉTLADA PROBLÉMA

A város sok megoldatlan problémája közül az egyiket a járda szélén elhelyezett szemétkosár okozza. Ezek az alkalmatlanságok a legkülönbözőbb hulladékok gyűjtésére vannak szánva, de semmiképpen sem a háztartások szemétkosár felvételére. Az elmúlt évtized során számos modell próbáltak ki, és körülbelül ugyanannyit el is vetettek. Végül egy nagyon takaros, aranyszínű tartály mellett döntöttek, ami a lámpaszlopokhoz volt erősítve és a Fifth Avenuet szepítette. A baj csak az volt, hogy ez a szemétkosár nagyon hasonlított a postaládákhoz, és így a kézbesíthetetlen levelek gyűjtőhelyévé vált. Ezután következett a betonból készült tartály, amely tulajdonképpen az ismert „malomkő”-teórián alapult. Az ugyanis 220 kilót nyomott, így az avatatlan kezek nem csak ellopnak, de elmozdítani sem tudták. Ezt az „erődítményt” plasztikszákkal bélelték, melyet üritésnél egyszerűen kicseréltek. De ha valaki (és New Yorkban bizony sok ilyen valaki létezik), egy égő cigarettát dobott a tartályba, akkor bizony elégett a plasztik-zsák és a határozó betonládát nem lehetett kiüríteni. Végül is a város nagylelkűen elajándékozta a betontartályokat a kerésszeknek, akik abba fákat ültettek. Ezzel szemben az ezután következő drótfonatú kosarak általános közszeregetnek örvendtek, mégpedig a szemétkosár-tolvajok körében. 1974-ben még 56 ezer darab volt New York utcáin belőlük, de amikor a múlt év végén összeszámolták azokat, csak 18 ezret találtak. Most a teljesen tehetetlen Köztisztasági Hivatal elkeseredésében pályázati felhívást intézett a város lakosaihoz, izléses, egyszerűen üríthető és tolvaj-biztos szemétkosarak tervezésére. — A nyertes 1000 dollár jutalmat kap, míg a többi pályázók között értékes díjakat osztanak ki.

NÉPSZÁMLÁLÓK

A kötelező népszámlálás során a számlálók sok más mellett, a polgár életkorát is tudni akarják. E számok kiértékelésénél, legalábbis New Yorkban „helyesbítésre” van szükség. Így a nőknél aránytalanul emelkedik a 39 és a 49 évesek száma, mert negyvenet és ötvenet nem hajlandók bevallani. Ezzel szemben a 65 és 72 év alattiak „emelik” életkorukat, ami viszont az állami nyugdíj rendelkezéseivel van összefüggésben. Ehhez jön aztán még az úgynevezett „korhíúság”. A magas hatvanasok hetvennek vallják magukat, a magas hetvenesek pedig 80-nak. Miért? Hogy megcsodálják testi és szellemi frissességüket. És mert talán büszkéik, hogy az élet nehézségei ellenére is sikerült ilyen magas kort elérniük.

ASKENAZI ERVIN

MOZAIK

A BOLYGÓ HOLLANDI TITKA

A fogalom közismert. Heine verset irt róla, Wagner operát, és a tengerészek néha még ma is látni vélik a bolygó hollandi elátkozott hajóját a tengeren.

Mi a tényleges alapja a legendának?

A kultúrtörténészek szerint, négy valóságos alakot ötvözött egybe a tengerészromantika. Az első a XVII. században élt, Barent Fokke kapitány, aki rekord idő alatt tette meg mindig az utat Amsterdam és Batavia — ma Dzsakarta — között és eredeti alakja volt az akkori idők tengerész-társadalmának. Csúnya külsejű emberként társai elhíresztelték róla, hogy az ördög-gel cimborál.

A tengerész annyira természetközeli ember, hogy hajlamos minden babonára. Elhitte róla mindenki. Egyszer nem tért vissza az útjáról. Azt terjesztették, hogy az ördög vitte el...

A másik tengerész Van der Dekken, szintén a XVII. században élt. Arról volt nevezetes, hogy megesküdött, bármikor körrül tudja hajózni a Jóréménység fokát. Ha vihar dühög, akkor is. A tengerészek istene azzal büntette meg hivatkozását, hogy mindörökké a viharos tengert járja — így tartja a szakma hiedelmvilága. A harmadik kapitány súlyos vétket követett el. Nagypénteken indult útnak — ez elképzelhetetlenül súlyos bűn volt akkoriban a tengerészek között. A büntetése — bolyong a tengeren.

A negyedik alak nem akart kikötni egyetlen kikötőben sem, — holott a tengerészei betegek voltak. A beri-beri pusztított a hajón.

E négy figurából alakult ki a bolygó hollandi alakja. A tengeren hanyódik, amíg egy hű asszony szerelme fel nem oldja az átok súlyát.

JUBILÁL A DOMINÓ

Szeret ön dominózni?

Igen, vagy nem — jó, ha tudja kedves olvasó, hogy a dominó pontosan 200 évvel ezelőtt találta ki egy unatkozó bencés szerzetes, aki korábban rablólovagként színes, izgalmas életet élt, de egy lelki válság a szerzetes-kolostorba terelte, ahol — mi tagadás — unatkozott.

Alian Sigerbertnek hívták. A kolostor Olaszországban, Monte Cassino közelében volt.

Szerzetes-társai untatták, és imádkozni, elmélkedni képtelen volt egész napon át. Hosszú töprengés után kitalálta a dominót, és megtanította játszani a társait is. Az a nagy előnye a dominónak, hogy közben nem kell beszélgetni — tehát felette alkalmas kolostoron belül.

A bencés rend krónikája feljegyezte, hogy kártyázásról szó sem lehetett és a regula olyan szigorú volt, hogy a sakkjátékoktól is eltiltották a szerzeteseket. A dominót viszont megengedték, már csak azért is, — mert saját társuk találta ki.

Később — aránylag elég gyorsan — elterjedt a világi emberek körében is.

Még csak annyit, hogy domino — urat jelent. Az lesz a dominó, aki ügyességével és szerencséjével urrá tud lenni a partnerénél.

Közben néhány változata is kialakult a játéknak, de a legnépszerűbb az eredeti, a kolostorban kidolgozott rendszer, amely az elfelejtett Alain Sigerbert nevéhez fűződik.

UNIVERZÁLIS GYURU

A gyűrűt fel kell próbálni, mielőtt megvesszük, mert a méret-től függ, hogy illik-e az ujjunkra. Eddig ez volt a helyzet. Talán most másként lesz. Erre utal egy svájci hír, amelynek lényege, hogy a „Guerci e Pallavicini” ékszervállalat olyan gyűrűt hozott forgalomba, amelynek mérete szabályozható. Oldalán srófos szerkezet van.

Ez így nem hangzik talán elég

biztatónak, de hozzá kell fűznünk, hogy a gyűrű az ipari formatervezés valóságos remeke. — Izléses, ötletes és — aranyból van. Maga az arany nagyon meggyőző.

Svájcban nem aratott különösebb sikert az újdonság, de a német és a spanyol piacon már nagyon keresett cikk. Jövőre megpróbálják az amerikaiak újjáírni ráhúzni.

IRODAI MUNKAREND — HAJDAN

Egy baseli újság érdekes dokumentumot közöl. A szerkesztőség birtokába került egy irodai munkarend, illetve magatartás-szabályozó irat — 1872-ből.

Kiderül, hogy abban az időben napi 12 órán át dolgoztak a svájci tisztviselők. Sokszor túlóra is volt. A tisztviselők a főnök belátása szerint olyankor tovább maradtak az irodában.

Az iroda tisztaságáért a rang-

idős tisztviselő volt felelős. Beszélgetni tilos munkaidő közben. Tilos elhagyni az irodát. Délben 12 és 12.30 között fogyasztható el az ebéd, de beszélgetni közben sem szabad.

Élénk színű ruhákban nem járhatnak a tisztviselők. Ha futni akarnak télen, a szentet hozták magukkal.

Dohányozni a munkahelyen tilos. Szeszt inni nem szabad.

— Ugy, szóval maga szokta elszívni a szivarjaimat!

A tisztviselők nem járhatnak biliárd-termekbe, nem kártyáznak, s kerüljék a politikai összejöveteleket is — hangzik a szabályzat.

Végül egy szó szerinti idézet a dokumentumból: „Ha a tisztviselő meghallja, hogy főnökére bárki rosszat mond, azonnal közölnie kell vele, mert hálával tartozik neki, hiszen tőle kapja a kenyeret...”

CSECSEMŐ — MÉLYEN LESZALLITOTT ÁRON

Görögországban lehet csecsemőt kapni. A vevők rendszerint amerikaiak. Gyermektelen szülők, akik ezt a módját választják az örökbefogadásnak.

Megérkeznek Görögországba, kapcsolatba lépnek a közvetítőikkel, akik tisztes haszonra dolgoznak és elirányítják őket a sok gyerekes, nehéz anyagi viszonyok között élő családokhoz.

A legnagyobb baj, hogy az örökbefogadási törvény hiányosságai nem teszik lehetővé a gyermek-kereskedelem megakadályozását. Mert a kereskedelmi ügylet végül egy örökbefogadási eljárással ér véget.

Lássuk a számokat.

Az elmúlt évben háromszáz csecsemőt adtak el Görögországban. Az eladók között sok volt a leányanya, de a többség — szegény szülők, akik a hatodik, vagy hetedik gyermekükről mondtak le.

Mibe kerül egy csecsemő? Tízezer dollár. De előfordul, hogy ennél sokkal többet is fizetnek a külföldi turisták.

Allítólag a közvetítők verik fel az árakat, mert a jutalék az alapár függvénye. A rendőrség pontosan tudja, mi történik ezen a területen, de teljesen tehetetlen. A vevő és az eladó közötti megállapodáson múlik az ügylet, a hatóság nem avatkozhat bele.

A KITUNTETETT JEANNE MOREAU

A világhírű francia színésznő az utóbbi időben a film-büvöletében élt és ebben a büvöletben tartotta a közönséget is. Filmek főszerepét alakította, ő maga is rendezett — színházban nem játszott.

Pedig eredeti szerelme a színház. Most Visszatért az első szerelméhez.

A közönség ovációval fogadta. A lapok elragadtatott hangon írtak első színpadi alakításáról — nem a darabról, nem is a rendezőről, vagy a többi szereplőről, csak róla —, s egy tekintélyes zsűri azonnal összeült, hogy Jeanne Moreaunak ítélje oda az idei Brigadier-díjat, az év kiemelkedő színpadi alakításának elismerését.

EGY KÉPTÁR 125 ÉVES

Most ünnepli megalakításának 125-ik évfordulóját a moszkvai Tretyakov képtár.

Alapítója Pável Tretyakov, gazdag kereskedő volt, aki külföldi útjain a képzőművészet lelkes rajongója, majd az alkotások gyűjtője lett. A róla elnevezett képtár alapjait saját gyűjteményének felajánlása által vette meg.

Jelenleg 55 ezer műtárgy van a képtár birtokában. — Képek, szobrok. A legrégebbi a XI. századból való, a legújabb néhány éves alkotás.

Megemlítendő még a világ legnagyobb és legbecesebb ikon-gyűjteménye, mely szintén a Tretyakov tulajdonában van. — Pénzbeli értéke kifejezhetetlen.

Bradfordban történt

TIZENHÁROM ASSZONYT ÖLT MEG EGY TEHERAUTÓ-SOFÓR

A vádlott neve, Peter Sutcliffe. Foglalkozást — kamiosofőr. A vád ellene, hogy megölt 13 asszonyt és további hét asszony ellen gyilkossági kísérletet követett el. Mind a 13 asszony — és a szerencsésebb 7 is, akik élnek, — prostituáltak. A vádlott előadta a bíróságon, hogy „isten sugallatra” ölt, mert gyűlöli és fel akarja számolni a prostituáltot.

A védelem törekvése az volt, hogy beszámíthatatlannak nyilvánítsák a vádlottat, de ez nem sikerült. A pszichiatríai vizsgálat eredménye, hogy zavarodott, de bűnügyi szempontból beszámítható a sofőr. Életfogytig tartó fegyűzbüntetésre ítélték, ugyanígy Angliában nincsen haldalos ítélet.

Az angol sajtó hasábjain sokat írnak az ügyről, noha az ítélet közben joaréos lett. Részben azért írnak, mert a szexuálhajtás lapok szégyenszemre 10 font sterlinget ígértek minden sztoriért, ami az áldozatok magánéletének titkait feltárja és ezt sokan izléstelennek tartják. Kiszámolták, hogy összesen 25 querek maradt árván a bűncselekménysorozat nyomán.

Im lesz ezekkel a szerencsétlenekkel? Inkább az ő sorukkal foglalkozzék a sajtó, nem a meggyilkolt prostituáltak történetkivétel.

De van az ügyek egy rendőrségi vonatkozása is. Azt állítják, hogy túl későn került csak sor a gyilkos letartóztatására. Már másfél évvel ezelőtt gyanús volt egy nyomozónak, aki észlelteit papírra vetette, de semmi eredménye nem volt. A feltételei nem foglalkoztak az amagával. Így aztán P. Sutcliffe garázdálkodhatott tovább. Martin Flannery (Munkáspárt) a Alsóházban szóval tette a dolgot és felháborodással szól a rendőrség nemtörődömségéről: 1979 nyarán kellett volna letartóztatni ezt az elvetemült bűnözőt! — harsogta.

Még csak annyit, hogy a kamiosofőr minden nőt azonos módon gyilkolt meg. Felmetsette a hasukat. Közben beleszeretett egy Sonia nevű nőbe és megnősült. Az asszonynak fogalma sem volt, hogy gyilkossal él együtt. Az asszony tanítónő. A lapok súlyos ezreket kínáltak Sóniának, hogy mondja el a sztoriját, de ő hallgat. Eddig egyetlen szót sem szólt. A legtöbb pénzt a Daily Mail ígerte. Sonia az angol sajtótanácsához benyújtotta panaszát a lap igazgatósága ellen és a következőket írta: Egy rettenetes tragédia közepontjába kerültem. A Daily Mail meg akar vesztegetni. Hát nem érzik milyen borzalmas, amit velem tesznek?

A lap válasza így hangzott:

— Ön téved asszonyom. Nem az a rettenetes, ami magával történt. Az a rettenetes, amit a férje követett el az áldozatai ellen...

Arthur Hailey

Repülőtér

92.

Demerest és Harris kapitány hata mögött, a másodtiszt asztal lapja alatt hangosan megszólalt a csengő. Ugyanakkor a vezérlőkarok előtt levő rádiópaneleken sárga jelzőfény villant fel. Az egypátes fény- és hangjelző a Selcal-rádióhálózaton keresztül történő hívásra mutatott. A Selcal-rendszer egyedi rádiókapcsolatot tett lehetővé a legtöbb légi járatnál, olyan volt, mint a házteléfono. A Trans America, valamint a többi nagy légitársaság minden egyes gépe saját hívóköddel rendelkezett, a közvetítés automatikusan történt. Az N-721-TA rádiófülkéjében működött a jelzőfények más gépeken nem észlelhetők.

Anson Harris átkapcsolta rádióját az útvonal-ellenőrzés hullámhosszára, és igazolta a vételt.

— Itt Trans America Kettes.

— Kettes Járat, itt Cleveland. Trans America diszpécser. Az LI körzeti szállítási vezetőségétől üzenet van a kapitány számára. Jelezzé, ha írásra kész.

Harris észrevette, hogy Demerest is átkapcsolta a hullámhosszra, és jegyzetéből húzta maga elé.

— Késsz, Cleveland — mondta Harris. — Kezdheti.

A Tanya Livingston által fogalmazott, a Kettes Járat potyautasáról" Mrs. Ara Quonsettről szóló üzenet hangzott el. A San Diego-i kicsi öreg hölgy személyleírása hallatán mindkét kapitány elmosolyodott. Az üzenet közvetítője visszaigazolást kért Mrs. Quonsett fedélzeten tartózkodásáról.

— Ellenőrizzük és értesítést adunk — vette tudomásul Harris. Aztán visszakapcsolt az útvonal-ellenőrzés frekvenciájára.

Vernon Demerest és Jordan másodtiszt, aki a feje felett levő hangszóróból hallotta az üzenetet, hangosan nevetett.

— Nem hiszem! — jelentette ki a másodtiszt.

— Én igen — kuncogott Demerest. — Ott van az a sok földi burgomócsing, és egy vén tyúk csak úgy egyszerűen átveri őket! — Megnyomta az első konyhafülke telefonjának hívógombját. — Hé! — mondta, mikor az egyik stewardess jelentkezett. — Szólj Gwennek, hogy várjuk az irodában.

Még mindig kuncogott, mikor kinyitotta a fülke ajtaját. Gwen Meighen lépett be.

Demerest felolvasta neki a Mrs. Quonsett személyleírását tartalmazó Selcal-üzenetet.

— Láttad?

— Jóformán még nem is voltam a turistarészlegben — rázta meg a fejét Gwen.

— Akkor menj hátra — mondta Demerest —, és nézd meg, ott van-e az öregasszony. Könnyen Kiszúrod.

— És ha ott van, mit csináljak?

— Semmit. Gyere vissza és jelentésd.

Gwen csak néhány percig maradt távol. Mikor visszatért, éppen úgy nevetett, mint a többiek.

— Ott van? — fordult hátra Demerest.

Gwen bólintott.

— Igen, a tizennégyes B ülésen. Pontosan olyan, mint a személyleírása, sőt.

— Milyen idős? — kérdezte a másodtiszt.

— Legalább hetvenöt, de lehet, hogy nyolcvan. És olyan ómintha egy Dickens-régényből lépett volna ki.

— Talán inkább az Arzén és levendulából — szöjt hátra a vállá fölött Anson Harris.

— Tényleg potyautas, kapitány?

Harris vállat vont.

— Odalent így mondják. És azt hiszem, ez a magyarázata, miért nem egyezett az utaslétszám.

— Könnyen megbizonyosodhatunk róla — ajánlotta Gwen. — Csak újból hátramegyek, és elkérem a jegyszelvényét.

— Nem — mondta Vernon Demerest —, ne menj.

Amennyire a pilótafülke félhomálya megengedte, a többiek kíváncsian néztek rá. Aztán Harris újból a műszerekre fordította tekintetét. Jordan másodtiszt meg az üzemanyag-kimutatásaival kezdett tovább foglalkozni.

— Várj — mondta Demerest, majd helyzetjelentést adott le rádióon. Az adás végétől folytatta. — Nekünk csak annyit mondtak, nézzünk utána, hogy a gép van-e az öregasszony. Oké, rajta van; ezt közlöm is a diszpécserközponttal. Gondolom, Rómában majd bizonyára kirendelnek eléje valakit; ez ellen semmit sem tehetünk, még ha akarnánk is. De ha már ilyen messzire eljutott az öreglány, és úgysem fordulunk vissza miatta, minek tegyük tönkre a háralévő nyolcórát? Békén kell hagyni. Estéleg Rómába érkezésünk előtt szólhatunk neki, hogy felfedeztik, de addig hagyni kell, élvezze csak az utazást. Adjatok valami vacsorát a nagyinak, a filmet is nyugodtan megnézheti.

— Tudod — kezdte Gwen, és elgondolkozva nézte a férfit —, néha nagyon kedvellek.

Miután Gwen kiment, Demerest — még mindig kuncogva — rádiófrekvenciát váltott, és leadta jelentését a clevelandi diszpécsernek.

Anson Harris pipára gyújtott és felnézett. A robotpilóta beállításán dolgozott.

— Nem gondoltam volna, hogy ennyire odavagy az öreg hölgyekért — mondta szárazon, az „öreg” szót megnyomva.

— A fiatalabbakat jobban kedvelem — vigyorogott Demerest.

— Én is úgy hallottam.

A potyautasról szóló jelentés, valamint az arra adott válasz jókedvre hangolta Demerestet.

— Csak hogy változnak a lehetőségek — tette hozzá fesztelesen. Rövidesen te is, még én is a nem éppen fiatalokra leszünk kénytelenek szorítkozni.

— Én már ott tartok. — Harris pöfökölt a pipájából. — Elég régóta.

Mindkét pilóta felemelte rádiókészülékének egyik fülhallgatóját. Így rendesen beszélgethettek, ugyanakkor hallhattak minden egyes rádióüzenetet is. A fülkékben uralkodó folytonos, de nem nyomasztó zajszint miatt más nem hallhatta beszélgetésüket.

— Te mindig tisztán játszótál, igaz? — kérdezte Demerest. —

Mármost a feleségeddel szemben. Semmi mellékvídkódás, észrevettem, hogy a pihenőkön olvasni szoktál.

— Van úgy, hogy moziba is megyek — vigyorodott el Harris.

— Valami különleges okod van rá?

— A feleségem stewardess volt a DC-4-eseken; így találkoztunk. Ismerte a műsort — együtt hálások, terhessegek, abortuszok —, szóval az egész cikszet. Később, miután felülvizsgáló lett, először volt dolga ilyenekkel. Különböző mikor összehasználtunk, izéretet tettem neki, és azóta is tartom magam az ígéretemhez.

— Gondolom, segített a sok gyerek is.

— Lehet.

Harris újból a robotpilótával foglalkozott. Beszélgetés közben mindkettőjük szeme állandóan az előttük levő kivilágított műszertáblákat figyelte. Egyetlen, meg nem felelő műszerállásból azonnal következtetni lehetett volna a gép valamelyik részének meghibásodására. De minden rendben működött.

— Hány gyereketek van? Hat?

— Hét — mosolygott Harris.

— Négyet terveztünk, hármat nem. De őket sem bántuk meg.

— És a terven felüliekkel kapcsolatban soha nem gondoltál olvasmire, hogy tenni kéne valamit ellenük? Mielőtt még megszületnek.

— Abortuszra gondolsz? — kérdezte Harris, éles oldalpillantást vetve Demerestre.

Vernon Demerest ösztönösen tette fel a kérdést. — Gwnell folytatott korábbi beszélgetése nyomán terelődtek a gondolatai az abortuszra, és kíváncsian várta Harris választát.

— Igen — mondta —, arra.

— A válaszom: nem — mondta Anson Harris. — Kurtán, majd kevésbé éles hangon hozzátette: — Történetesen határozott elveim vannak ezzel kapcsolatban.

— Vallásos vagy?

— Szabadgondolkodó — rázta meg a fejét Harris.

— Akkor mifélek azok az elvek?

— Tényleg akarod hallani?

— Miért ne? — mondta Demerest. — Hosszú az éjszaka.

Rádiójukon az útvonal-ellenőrzés és a TWA egyik párizsi járata közti üzenetváltást hallották. A TWA-jét röviddel a Trans America Kettes Járat után szállt fel, és tíz mérfölddel mögötte, néhány ezer lábmal alacsonyabban repült. A Kettes Járathoz hasonlóan a TWA is folytatta az emelkedést.

Az éber pilóták a más gépeknek szóló rádióüzenetek figyelésével is képet alkottak maguknak a közelükben zajló forgalomról. Demerest és Harris ezt az újonnszerzett értesítést is elraktározta a korábbiak mellé.

— Röviden is elmondhatom — mondta Harris. — Egy emberélet, akármilyen emberi élet elvesztését bünnnek tartom a társadalom, vagyis mindnyájunk ellen.

(Polytájuk.)

HETI TELEVIZIÓ-MŰSOR

CSÜTÖRTÖK

- 17.30: ÉLET A FÖLDÖN — A dokumentum film negyedik rész: „A rovarok”
- 18.32: WILLY ES KATE (II. rész)
- 20.00: RÖVID HIREK
- 20.03: SPORT
- 20.50: Műsorismertetés
- 21.00: MÁBÁT HIRMAKAZIN
- 21.30: „A MEGVÁLASZTOT-TAK” — VI. rész: „Az erős kéz”. Ismét tanui vagyunk a Máárách és a Likud közötti heves viadálnak és a választási hadjáratban megnyilvánuló brutális jelenségeknek. — Ami Petách Tikván történt és ami miatt a huligánizmus a választási kampány egyik központi kérdése lett.
- 22.30: VEGAS — „Lopott boldogság”
- 23.20: HANGVERSENY — A jeruzsálemi rádió szimfonikus zenekara játszik, vezényel Gerard Schwarz. Műsoron, Aaron Copland: „Tavas az Apalacheekban”
- 23.45: Egy mondat a Szentírásból. — ÉJFÉL ELŐTT — híresszefoglaló.

ISKOLATÉVÉ

- 9.00: Bábfilm
- 9.30: Kézimunka
- 9.40: Fejtörő
- 10.00: Angol
- 10.10: Az arany nyomában (VIII)
- 10.35: A mohamedán zene története
- 15.30: ELEPHANT BOY (I)
- 16.00: Tarka zenés műsor
- 17.00: Számítási fejtörő

PÉNTEK

- 15.00: HUCKLEBERRY FINN KALANDJAI
- 15.25: A SZOMBAT BEKÖZÖNTÉSE
- 17.32: Arab film
- 20.00: A SZOMBAT FOGADÁSA
- 20.15: A HET — HANGOS HETI HIRADÓ
- 21.15: „HOGYAN LOPJUNK EL EGY MILLIÓT?” — Romantikus filmkomédia amely egy műhamisító lányának erőfeszítéseit mutatja be. — A lány meg akarja menteni apját a maffia karmaiból és emiatt hajba kever egy szimpatikus magán detektív. Szereplők: Audrey Hepburn, Peter O'Toole, Charles Boyer.
- 23.15: Egy mondat a Szentírásból — HIREK

ISKOLATÉVÉ

- 9.00: Tarka zenés műsor
- 10.00: A mértékességéről
- 10.15: Az arany nyomában (IX)
- 10.40: Rajzfilm
- 14.00: Családi körben
- 14.45: Társasjáték

SZOMBAT

- 18.02: VARÁZSVIRÁG
- 18.30: DOKUMENTUMFILM — egy arab halászlóról, feleségéről és zsidó barátjáról, aki szintén halász.
- 19.00: FILMZENE
- 20.00: A SZOMBAT KIMENETELE
- 20.30: MÁBÁT HIRMAKAZIN
- 21.00: SPORT
- 22.00: DALLAS — „Fejedelmi házasság” — Lucy szerelmes lesz, örömet és boldogságot okoz környezetének, beleértve J.R.-t, amikor bejelenti, hogy feleségül megy Kitt Mineworinghoz, egy texasi kölelmagnás fiához, J. R. lelki szemével már látja a családi vállalat és a texasi cég közötti együttműködést. Mindent megtesz, nehogy valaki az ezzel kapcsolatos terveit keresztülhúzza.

tének, beleértve J.R.-t, amikor bejelenti, hogy feleségül megy Kitt Mineworinghoz, egy texasi kölelmagnás fiához, J. R. lelki szemével már látja a családi vállalat és a texasi cég közötti együttműködést. Mindent megtesz, nehogy valaki az ezzel kapcsolatos terveit keresztülhúzza.

- 22.00: QUINCY — „Az álmok országa”
- 23.35: Egy mondat a Szentírásból — HIREK

VASÁRNAP

- 17.30: KIS LAK A PRÉRIN — „A borjú”
- 18.15: A VILÁGÜR UTTORÓI
- 20.00: RÖVID HIREK
- 20.03: MŰVÉSZISKOLA - Eugen Istomin és Claude Frank zongoraművészek - valamint Leonard Rose és Isaac Stern hegedűművészek közreműködésével.
- 20.30: FILMEK, AMELYEKET SZERETTÜNK — A sorozat IV. része, ezúttal „A végső küzdelem” témára.
- 21.00: MÁBÁT HIRMAKAZIN
- 21.30: LOU GRANT — „Rövidzárlet”
- 22.50: PÁRBESZÉD — Dán Mária interjúja Arthur Herzberg professzorral
- 23.20: SZAPPANBUBORÉK
- 23.50: Egy mondat a Szentírásból — ÉJFÉL ELŐTT — híresszefoglaló

HÉTFŐ

- 17.30: TARKA ZENÉS MŰSOR GYEREKEKNEK
- 17.55: IZLES DOLGA — „Üzletemberek”
- 18.20: NYÁRI DALOK
- 18.32: SPORT
- 20.00: RÖVID HIREK
- 20.03: A MEGLEPETÉSEK UTCAJÁNAK KEDVENCEI — James Coburn közreműködésével
- 20.30: ARCHIE KOCSMÁJA — A műtét
- 21.00: MÁBÁT HIRMAKAZIN
- 21.30: „A HENDEPSON SZORNYETEG” — Az emberi faj vesztélyben forog. — A film egy tudósról szól, aki megkísérli az emberiség megmentését az általa kikísérletezett gének használatával. Kísérletét mezteltesztet okoznak a tudományos világban. Szereplők: Jason Miller, Christin Lattv.
- 23.05: RÖVID FILM — „Jonathán ideje”. — Dorit Ofer filmje egy 11 éves kislány első nagy szerelméről
- 23.25: Egy mondat a Szentírásból — ÉJFÉL ELŐTT — híresszefoglaló.

KEDD

- 17.30: TARKA ZENÉS MŰSOR — Mike Burstein, Irit Lávi, valamint Lilian Lux és Pé szách Burstein közreműködésével.
- 18.00: SPORT — Gyorsabban, magasabban, erősebben.
- 18.32: RAJZFILMEK
- 18.45: UJTÁSOK ÉS TALÁL-MÁNYOK
- 19.00: A családnak
- 20.00: RÖVID HIREK
- 20.03: MORÁSA — A háláchá és a technológia
- 20.30: KOLBOTEK
- 21.00: MÁBÁT HIRMAKAZIN
- 21.30: DOKUMENTUM — „Arthur Clarke titokzatos világa”.

- 22.00: DONNA SUMMER ÉNEKEL és az életéről beszél.
- 22.50: EGY KATONA TÖRTÉNETE — II. rész: Az első világháború még nem ért véget, de Sam katonai tehetsége ismertté válik az egyik útközben, amikor egyedül foglyul ejt egy csoport német katonát. — Ugyanakkor testi-lelki jobbarátja gyorsan halad előre — kapcsolatai révén — a katonai ranglétrán.
- 23.40: Egy mondat a Szentírásból. — ÉJFÉL ELŐTT — híresszefoglaló.

SZERDA

- 17.30: WALT DISNEY VILÁGA
- 18.15: A VILÁGÜR UTTORÓI
- 18.32: JOE ES CSALÁDJÁ — Uj filmsorozat egy családról (szülők és öt gyerek), ahol az apa szobafestő, az anya pedig háziasszony.
- 20.00: RÖVID HIREK
- 20.03: A SZERELEM HAJÓJA
- 20.55: Balesetmegelőzés
- 21.00: MÁBÁT HIRMAKAZIN
- 21.30: MOKÉD
- 22.00: SZERELEM KÉRDÉSE — Egy elvált házaspár, ahol az asszony leszbi, mindenáron harcol a gyerekek feletti gyámságért. Főszerepben: Gene Rowlands és Jane Alexander.
- 23.35: Egy mondat a Szentírásból. — ÉJFÉL ELŐTT — híresszefoglaló.

1981 augusztus 20, csütörtök 5741. év 20

I. MŰSOR

- 7.07: Hangverseny: — 11.00: Kurdisztáni dalok, 11.30: Szabadegyetem, 12.05: Kamarazene, — 13.00: Könnyű és klasszikus
- 14.10: Gyerekeknek, 16.05: Uj hanglemek: Ruth Cori zongorázik, 16.40: Katedra, 17.10: Háláchá, 17.30: Oléknak, 20.05: Országismertetés, 20.10: A rádió szimfonikus zenekara játszik, — 23.00: Hangjáték, 0.10: Kórusok, 1.10: Hátikvá.

II. MŰSOR

- 8.10: Zenés magazin, 12.05: Helyekről és emberekről, 12.45: Hová menjünk szórakozni, 14.10: Tarka zenés műsor, 16.10: Sajtófogadás, 17.10: Oléknak, 18.05: Az idős ember világa, 20.10: Interjú Rafi Edri képviselővel, — 21.05: Cházánut, 22.05: Izrael és a diaszpóra, 23.05: Egymás között, 1.10: Hátikvá.

A HADSEREG RÁDIÓJA

- 9.05: Tarka zenés műsor, 11.05: Régi dalok, 12.05: Hanglemek, 14.05: Kettőtől négyig, 16.05: Délután négykor, 17.50: Sport, — 18.05: Közgazdasági magazin, — 19.05: Héber dalnarrádé, 22.05: Könnyű és klasszikus, 23.05: A sziriai zsidók helyzetéről, 0.05: Éjjeli madarak, 2.05: Tarka műsor reggel 6 óráig.

HABIMA

Tel-Aviv, aug. 20, csütörtök
AZ ANARCHISTA
A kisteremben
AZ ÓVÁROS

Szadát «közbeeső megállapodás» aláírását javasolja Beginnek

Az izraeli miniszteri bizottság a hivatalos álláspont megfogalmazásán fáradozik

מה שארע שלשום בישבת סיעת ה' מערך בכנסת, כבר לא נחשב לתופעה חריגה — על כל העצב שבדבר, המש' קיפס מן הצד המש' מתקשים להחליט, אם יש להגדיר את הדבר כ"תופעה של ה' תקופה", או שמא "תופעה חולנית".

עוד בשלבים האחרונים של מערכת הבחירות נוכחנו לדעת בצער, כי "סודות" בלתי-אחראיים מסויימים מנהלים את ה' מערכת בסיסן של קיטוב עזתה, של שפיר' כח שכן על מדורת השינאה בין ה"אש' כנויים" לבין ה"מיוזמים" שבתוכנו. ה' שבוע נוכחנו לדעת גם, שסרטן שינאת' האחרים נגס אפילו בבשרו של המערך, גם בארזים נפלה השלהבת...

הברר-הכנסת יצא צפון-אפריקה שבין נציגי המערך, חשו עצמם בצדק או שלא בצדק, מקופחים מבחינת ה' חסר-ה' דים" בנורמותיה השונות של הכנסת ר' משום כך דחה באורח הנגות, את התפ' קדים שהוטלו עליהם, אך לא די בכך: אחד מהם, שניבחר לכנסת בפעם הרא' שונה ולא היה ידוע עד כה בוורה ה' מדינית, לא התבייש להצטרף, שהוא, רר' עה להקיא" כל אימת שעליו לאכול דגים ממלאים "געשילטש פיש", כלשונו.

אחרו הברר-הכנסת, רענו נעים, הוכיח בהצהרתו זו לא רק העדר מחולל של נ' מוס ושל טאקט, אלא אף תרם הרומה נכבדה להסחה הבינעדתית בישראל, אם ירבו בעתיד הנראה לעין תופעות מסוג זה בתוך המפלגה ומחוץ לה, הרי פירוש הדבר יהיה: שלב ראשון של מילחמת' אחים, ניראה, שממסתים חסרי האחריות אינם מסוגלים עדיין להפוס ולחבוך את הכנסה הטמונה במילחמה כזו: השינאה ההדרתית בין ה"אשכנזים" ל"ספרדים" על' לה, בספרו של הלליר, להביא להתפורר-רה תה של החברה הישראלית, השונאים ה' מסיחים השונים עלולים, "העצילים" ב' שטה, בו נחל ערפאת כשולן חרוך.

KORTUNET VAGY KORTUNET

Az, ami tegnapelőtt a Máárách parlamenti frakciójának ülésén történt, nemcsak mélyszegesen elítélendő, de nagyon elszomorító is. A megfigyelők szinte dilem' mában vannak, hogy „kortünetek” vagy „kortünetnek” minősítsék-e a történeteket.

Már a választási kampány utolsó szakaszaiban tapasztalhatuk, hogy bizonyos felelőtlen elemek a törzsi polarizálódás, az áskénázok és keletiek közötti gyűlölet szítása jegyében folytatják a választási kampányt. A héten kiderült, hogy a törzsi gyűlölködés rákfenéje beletette magát a Máárách húsába is.

Mindössze „csak” annyi történt, hogy a Máárách parlamenti frakciójának északafrikai származású tagjai mellözve érezték magukat a különböző parlamenti bizottságokban való tagságok elosztása terén, s ezért demonstratív módon visszatartották a nekik felajánlott tisztségeket. Ezzel azonban még nem érték be, hanem egyikük, aki életében először lett képviselő, és eddig szintén teljesen ismeretlen volt a neve az izraeli politikai életben, nem átalotta kijelenteni, hogy hányinger fogja el, valahányszor töltött halat kóstol meg.

A szóbanforgó képviselő, Ráánán Nám ezzel a kijelentéssel nemcsak a jólneveltség és a tapintat teljes hiányáról tett tanúságot, de kimerítette az áskénáz-ellenes törzsi uszítás fogalmát is. Ha az ilyen, egyelőre még szorványos jelenségek a jövőben elszaporodnak a pártban belül és kívül, ez a testvérharc első fázisával volna egyértelmű. A testvérharc veszélyességét, a jelek szerint, az uszítók nem képesek fel-fogni: az áskénázok és keletiek közötti gyűlölködés szítása végső fokon Izrael felszámolásához vezet. Ami Áráfátnak nem sikerült, azt elérhetik majd gyűlölködő polgártársaink.

Menáchem Begin miniszterelnök és dr. Jozsef Burg belügy- és vallásügyi miniszter tegnap összehívta az autonómia-ügyekkel foglalkozó miniszteri bizottságot azzal a céllal, hogy kialakítsák Izrael hivatalos álláspontját Begin miniszterelnök jövő keddre, augusztus 25-re tervezett alexandriai hivatalos látogatása küszöbén.

Mint ismeretes, Szadát elnök az utóbbi időben több alkalommal adott kifejezést azon óhajának, hogy „közbeeső megállapodást” írjon alá Izráellel az autonómia mielőbbi „beindítása” érdekében. Jeruzsálemben azonban még nem értik teljesen világosan, hogy tulajdonképpen mit akar elérni Szadát elnök ezzel a lépéssel. Izrael a legközelebbi napok folyamán világosan kialakítja álláspontját mindazokban a kérdésekben, amelyeket Szadát elnök feltételezhetően felvet az alexandriai találkozó során. Ezek között szerepel az a régi javaslat, hogy először Gázában vezessék be az autonómiát. Szadát azt is szeretné, hogy a két állam tegyen közös lépéseket az autonómia előmozdítására, még a Szinájból való teljes visszavonulás előtt.

A veterán bika bosszúja

„Bruno”, egy szardíniai mezőgazda tenyészbikája, hosszú éveken át híven szolgálta tulajdonosát, Giuliano Ballone mezőgazdát. Állandó és sikeres erőfeszítései eredményeképpen az évek folyamán sokszáz boci látta meg a napvilágot.

Amikor azonban Ballone úgy vélte, hogy Bruno kiéregedett, új, fiatal és életerős bikát vásárolt a helyébe — Brunót pedig a vágóhídra vitte.

A közeli Cagliari városban lévő vágóhíd bejáratánál azonban az általában szelíd természetű bika — mintha megérezté volna sorsát — megvadult, össze-vissza rugdosta gazdáját és a vágóhíd alkalmazottját, végül mindkettőjüket földre verte és rájuk állt.

A meglepő fejlemény következtében most a vágóhíd alkalmazottja a kórházban fekszik két törött karral és két törött lábbal, míg Ballonet a helyi temetőben helyezték örök nyugalomra. Nem élte túl bikája támadását.

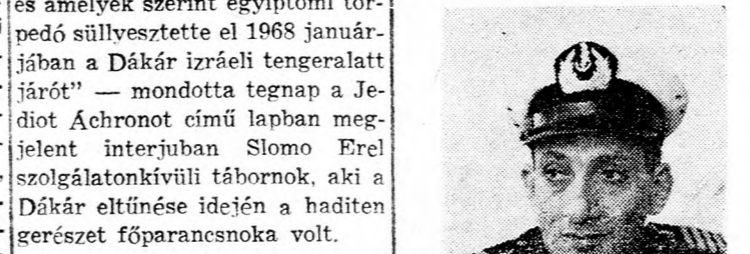
Maga Bruno visszatért gazdája fiához, akinél továbbra is békésen legelészik. A halott paraszt fia nem gyűlöli az állatot, amely megölte apját, sőt megértéssel viseltetik annak indítékai iránt. Ugy döntött, hogy Bruno a legelőn, nem pedig a vágóhídon fejezi be hányatott, eseménydús életét.

A HADITENGERESZET VOLT PARANCSNOKA

«Nem az egyiptomiak sülyesztették el a Dákárt»

Erel tábornok alaptalannak minősítette a londoni Times tudósítását

„Nincs semmi alapja azoknak a jelentéseknek, amelyek a londoni Timesban látnak napvilágot, és amelyek szerint egyiptomi torpedó sülyesztette el a 1968 januárjában a Dákár izraeli tengeraltjárót” — mondotta tegnap a Jedit Achronot című lapban megjelent interjúban Slovo Erel szolgálaton kívüli tábornok, aki a Dákár eltűnése idején a haditengerészet főparancsnoka volt.

A továbbiakban azt mondotta Erel tábornok, hogy rövid idővel a hajó eltűnése után teljes, százszázalékos biztonsággal megállapították, hogy a hajó nem lett ellenséges haditevékenység áldozata. Az is kitűdött, hogy a szerencsétlenséget követő hónapokban igénybe vették a különböző hírszerző szolgálatokat és szerveket, annak megállapítására, valóban igénybe vették a különböző Dákárt. A jelentések egyértelműen negatívok voltak. Katonai körök tegnap elégedetlenségüknek adtak kifejezést a Dákárral kapcsolatos legutóbbi sajtójelentések felett. Véleményük szerint ezek a hírek csak arra szolgálnak, hogy reményeket és hiu ábrándokat ébresszenek a 69 áldozat családtagjai körében. Ezek a katonai körök úgy vélik, hogy helyesebb volna tartózkodni az ügy további bolygatásától, annál is inkább, mert igen csekély a kilátás az elsúlylyedtt tengeraltjáró maradványainak felkutatására, nem is beszélve arról, hogy nincs semmi remény arra, hogy a Dákár legénységének 69 tagja közül bárki is életben maradt volna.

UJ KELET
67770 Tel-Aviv, Hárákevet 52
FÜGGETLEN NAPILAP
Telefon: 330011
Főszerkesztő:
S. HIMMELFARB
A szerkesztőség nem felel a hirdetések tartalmáért. — Kéziratokat nem őrzünk meg és nem adunk vissza.

Szulcha Káfr Jászif és Dzsulisz között

Káfr Jászif tanácselnöke közölte, hogy szeptember 15-re javasolta a nagy kibékülést faluja és Káfr Dzsulisz lakosai között, amit a két falu közösen felállított békéltető bizottsága javasolt. Kijelentette, hogy a bizottság által javasolt 20 millió sekeles kártérítést méltányos tárgyalási kiindulópontnak tekinti. Dzsulisz lakosai hozzájárultak a szulcha időpontjához, csak a Daud-család, amelynek egyik fiát a zavargások során megölték, kért még egy heti gondolkodási időt. A kártérítések fedezetéből egyelőre még csak az a negyedmillió dollár van meg, amit e célra a svájci egyháztanács ajánlott fel.

A NAGYVILÁGBÓL

AZ ERŐSZAK NEM ISMER UBORKASZEZONT

Hiába a kánikula, a távirati irodák akkora mennyiségben öntik a véres eseményekről szóló híreket, hogy helyünk sincs külön felsorolásukra, ehelyett távirati stílusban adjuk le egyetlenegy nap eseményeit — illetőleg ezeken is csak kis részét — a nagyvilágban:

BANGLADESBEN a hadbírósi főügyész halálbüntetés kiszabását kérte 31 tisztre, akik állítólag résztvettek a chittagongi zendülésben és Rachman elnöke meggyilkolásában. — **Kínában** vietnámi csapatok törtek be a népköztársaság területére — jelenti az Uj Kína hírügynökség. Egy vietnámi gyalogos század, tüzérségi fedezettel „ismét” benyomult a dél-kínai Guan Xi tartományba, ahol a kínai csapatoknak három támadásukat kellett visszaverniük. Az összecsapásnak számos halottja van. — **GUATEMALÁBAN** a gerillák megtámadták a hadsereg egyik menetoszlopát és az összecsapás során 30 gerilla harcos és 5 katona vesztette életét, 10 katona súlyosan megsebesült. Az állam fővárosában a hadsereg felrobbantott egy forradalmár-központot, ott is elpusztult két gerilla. Az elmúlt napokban a guatemalai nagyvárosokban több pokolgép robbant, de az áldozatok számáról nincs jelentés.

— **München** hercegekre, Monsignore Matthias Defregger megsebesült; ismeretlen merénylő savat öntött az arcába. A hírhez a német lapok hozzáfűzik, hogy 1944 júliusában, amikor a hercegek még a német hadsereg kapitánya volt, felsőbb rendeletről ő végeztetett ki az Abuzzók egyik hegyi falvában 17 olasz tuzst. — **Az UKRAJNAI** Charkovban hat évi börtönrre és öt évi szakmúzetésre ítélték Jevgenij Anecupov ukrán történészt, aki kiutazási engedélyt kért Izráelbe. — **Es szinte meglepetésszerű, mert békés hír: PAKISZTÁNBAN** a hatóságok szabadon engedtek nyolc politikust, köztük három volt minisztert, a függetlenségi ünnep alkalmából. Akkor tartóztatták le őket, amikor megpróbáltak egy pakisztáni repülőgépet elteríteni útból. Ugyanakkor a pakisztáni minisztertanács betiltott a repülőársaság keretében minden szakszervezeti tevékenységet, számos szakszervezeti vezetőt letartóztattak, az ország legtöbb repülőterét pedig megszállta a rendőrség.

S ez történik uborkaszezonban!

BÉKÉT — FEGYVEREKKEL!

PÁRIZS. — A francia kormány drasztikus mértékben megnöveli jövő évi hadügyi büdzsáját. Mint a francia rádió jelenti, Hernu hadügyminiszter szerint a katonai büdzsé jövőre a brutto nemzeti produkció 4 százalékát fogja felemészteni. Még nem döntöttek affelől, gyárt-e majd Franciaország neutronbombát, avagy sem. Giscard d'Estaing volt elnök annakidején bejelentette, hogy már 1976 óta dolgoznak a kifejlesztésén és 82-ben, 83-ban ráternek a szériagyártásra. Előző tervekkel ellentétben nem csökkentik a kötelező katonai szolgálat tartamát sem, kivált, hogy nagy a munkanélküliség. A hadügyi költségvetés növelése élénk visszhangot kelt a nagyvilágban: Franciaországban eszerint épp fordítottja történik annak a fo-

MENEKÜLNEK A MENEKÜLTEK

BANGKOK - 1945-ben a Dien Bien Phu ütközet után 40 ezer ember menekült Vietnamból Bangkokba. Most a thaiföldi kormány még akar végre szabadulni tőlük és felkérte a Nemzetközi Vöröskeresztet, tárgyalja le Hanoival visszatelepítésüket. Thaiföldön jelenleg 300 ezer kambodzsai, laoszi és vietnámi menekült él. Eddig az ország északi részén, meghatározott helyeken kellett élniük, s a kormányt ellátási nehézségeken kívül az is nyugtalanítja, hogy az évek során a menekültek jelentős része a tilalom ellenére elszárgott más helyekre és ellenőrzésük lehetetlenné vált.

„Tartsd meg a szukkot ünnepe-t”

MÓVÁSZERET CIONBAN, az iskolaváros internátusában (10 percnnyire Jeruzsálemtől).

- Szép tágas szobák, fenyőerdők közepette, Jeruzsálem bejáratánál, szemet-szívet gyönyörködtető tájon.
- Hatalmas, tágas Szuká
- Kiváló, izes konyha.
- A legszigorúbb kóser.
- Erdeküldők számára Tóra-előadások.
- Kívánatra szervezett kirándulások.
- Külön rendezvények gyermekeknek.
- Egyéni, udvarias kiszolgálás.
- Közlekedés 20 percnként Jeruzsálemben.

Előjegyzés és felvilágosítás: Telefon: 02—637803 délelőtt 8.00—10.00-ig, délután 16.00—19.00 óráig.